

การพัฒนาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*

THE DEVELOPMENT OF THE MAYOR'S LEADERSHIP IN THE ADMINISTRATION OF BAN KROT TOWN MUNICIPALITY, BAN KROT SUB-DISTRICT, BANG PA-IN DISTRICT, PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

ประเสริฐ จันทรโส¹ และ อภิชาติ พานสุวรรณ²

Prasert Janso¹ and Apichart Pansuwan²

¹⁻²มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

¹⁻²Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: Janos@ayutthayacitypark.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดตำบลบ้านกรวด 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดตำบลบ้านกรวด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน และ 3) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดตำบลบ้านกรวด วิธีการดาเนินการวิจัยมี 2 วิธี คือ 1) การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรวด ตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 388 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test และ 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ นักวิชาการเทศบาลอื่น ข้าราชการประจำปลัด รองปลัด คณะกรรมการชุมชนหรือผู้นำชุมชน สมาชิกสภาเทศบาลบ้านกรวด จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านความน่าเชื่อถือ ด้านการตัดสินใจ ด้านแรงบันดาลใจ และด้านบุคลิกภาพ

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของ

* Received 2 May 2025; Revised 11 May 2025; Accepted 25 May 2025

ประชาชน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบไปด้วย 2 แนวทาง แนวทางที่ 1 ด้านแรงบันดาลใจ เช่น นายกเทศมนตรีมีความคิด มีความตั้งใจในการบริหารงานและเปิดโอกาสจูงใจให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหาร และมองเห็นถึงความสำเร็จในการทำงาน มีความมุ่งมั่นกับงานทำงานจนสำเร็จจุลวงพร้อมให้ความช่วยเหลือประชาชนอย่างรวดเร็ว มุ่งมั่นในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ.

คำสำคัญ : การพัฒนา, ภาวะผู้นำ, การบริหารงาน

ABSTRACT

This research study aimed to: 1) investigate the leadership of the mayor in relation to the administration of Ban Krot Town Municipality, Ban Krot Sub-district, 2) compare the leadership of the mayor in the administration of Ban Krot Town Municipality as perceived by citizens categorized by their personal factors; and 3) propose guidelines for developing the leadership of the mayor in the administration of Ban Krot Town Municipality. The research employed both quantitative and qualitative methods. The quantitative research involved a sample of 388 citizens residing in the area. A questionnaire was used as the research instrument, and statistical analyses included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. The qualitative research involved 11 key informants, including municipal scholars, permanent civil servants, deputy municipal clerks, community leaders, and members of the municipal council. Data were collected through interviews. The findings revealed that:

1. The leadership of the mayor was rated at the highest level. In overall, the dimensions with the highest mean scores were vision, credibility, decision-making, inspiration, and personality.

2. In comparing leadership perceptions across different personal factors such as gender, age, education level, occupation, and average monthly income, there was no statistically significant differences were found.

3. The guidelines for developing the mayor's leadership in the administration of Ban

Krot Town Municipality consisted of two main guidelines: 1) the inspirational aspect, the mayor has ideas, determination in administration, and creates opportunities to motivate public participation in governance. The mayor envisions success in work, is committed to completing tasks, and provides quick assistance to the public. The mayor is determined to develop the local area effectively.

Keyword: Development, Leadership, Management

บทนำ

ผู้นำในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนทุกฝ่าย รวมถึงผู้นำทางการเมือง เพราะในทุกๆ สังคม จะต้องมีความขัดแย้งเพราะคนมีความหลากหลาย ทางความคิดความรู้สึกเชื้อชาติ ศาสนา และอาชีพ ดังนั้นการที่จะทำอะไรก็อาจจะไม่ถูกใจคนทุกคนในสังคม ดังนั้นการเมือง การปกครองจึงเป็นเรื่องที่สำคัญต่อประชาชน ในทุกๆ สังคมจำเป็นที่จะต้องมีการปกครอง เพื่อให้สังคมมีการพัฒนาและดำเนินการไปในทางเดียวกันสร้างความเสมอภาคทางสังคมให้กับ ประชาชนทุกคนบำบัดทุกข์บำรุงสุข และสร้างความมั่นคงในการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ การเมืองการปกครองยังมีความเกี่ยวข้องกับสังคมในทุก ๆ ด้าน สังคมจะมีการพัฒนาหรือด้อย พัฒนาก็ขึ้นอยู่กับการบริหารงานของการเมืองการปกครอง ในการปกครองทางการเมืองใน สังคมจึงจำเป็นจะต้องมี ผู้นำทางการเมืองที่ดีจึงต้องเป็นผู้ที่สามารถจะรู้จักสถานประโยชน์ของ กลุ่มต่าง ๆ ผู้นำที่มาด้วยการเป็นที่ยอมรับของประชาชนทุกฝ่าย อาจจะมาจากการเลือกตั้ง หรือแต่งตั้งจากผู้มีอำนาจสูงสุดและเป็นที่ยอมรับของประชาชน เช่น ผู้ใหญ่บ้านนายกเทศบาล หรือ นายกรัฐมนตรีผู้นำทางการเมืองในสังคมไทย เป็นบุคคลสำคัญทางสังคมการเมือง แทบทุก ประเภทตั้งแต่กลุ่มผลประโยชน์เล็กๆ ไปจนถึงองค์กรการเมืองขนาดใหญ่โดยผู้นำทางการเมือง ต้องเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะพิเศษ สามารถเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ และได้รับการยอมรับจาก ประชาชนในพื้นที่ และสามารถแก้ปัญหาทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นได้ในระยะยาวอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีความสามารถในการบริหารจัดการบุคลากรและทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ และเกิดผลประโยชน์มากที่สุด. (อุไรวรรณ ธนสถิต, 2562)

เทศบาลถือว่าเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดตั้งขึ้นในเขตชุมชนที่มีความ เจริญและใช้ในการบริหารเมืองเป็นหลัก ซึ่งหลายประเทศประสบความสำเร็จในการใช้ “เทศบาล” เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการปกครองประเทศโดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้ว ทั้งหลายได้ใช้รูปแบบการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล ซึ่งเป็นหลักของการกระจาย อำนาจให้แก่ท้องถิ่นดำเนินการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตยซึ่งเกิดขึ้นในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยเริ่มจากการจัดตั้งสุขาภิบาลกรุงเทพมหานคร ร.

ศ.116 (พ.ศ. 2440) โดยมีพระราชกำหนดสุขาภิบาลกรุงเทพมหานคร ร.ศ.116 ในส่วนภูมิภาค มีการตราพระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาลท่าฉลอม ร.ศ.124 (พ.ศ. 2448) ขึ้นมีวิวัฒนาการ เรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ. 2475 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ได้มีการกระจายอำนาจการ ปกครองที่สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น โดยมีการจัดตั้งเทศบาลขึ้นในปี พ.ศ. 2476 โดยมีการตรา พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 มีการยกฐานะสุขาภิบาลขึ้นเป็นเทศบาลหลาย แห่ง ต่อมาได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับเทศบาลหลายครั้ง จนในที่สุดได้มี การตราพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ยกเลิกพระราชบัญญัติเดิมทั้งหมดขณะนี้มีผล บังคับใช้ ซึ่งมีการแก้ไขครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 จาก วิวัฒนาการ รูปแบบการปกครองท้องถิ่นจนถึงปัจจุบัน มีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้ยกเลิกการปกครองท้องถิ่นรูปสุขาภิบาลจนหมดสิ้น ในปัจจุบันเทศบาลมี 3 ประเภท ได้แก่ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร แต่การที่รัฐบาลจะยกฐานะ ท้องถิ่นใดขึ้นเป็นเทศบาลประเภทใดนั้นจะพิจารณาจากองค์ประกอบทางด้านจำนวนประชากร ในท้องถิ่นนั้นๆ ความเจริญทางเศรษฐกิจหรือรายได้ของท้องถิ่นและการพัฒนาความเจริญ ภายในท้องถิ่นในการยกฐานะของท้องถิ่นเป็นเทศบาลนั้น. (นาวพล คตสุข, 2561)

ที่ผ่านมานายกเทศมนตรีมักจะมีที่มาของภูมิหลังที่หลากหลาย มีระดับความรู้ ความสามารถที่แตกต่าง และมีพฤติกรรมหรือภาวะผู้นำอันส่งผลสำคัญต่อประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพของเทศบาล ทำให้เกิดช่องว่างของ การพัฒนาที่ไม่เท่าเทียมกัน ทำให้ผู้วิจัยมีความ สนใจที่จะศึกษาถึงภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรี ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา การพัฒนาต่อภาวะผู้นำ ของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรด ตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ว่าอยู่ในระดับใด ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้นำในการ บริหารงานนายกเทศบาลเมืองบ้านกรด ตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา โดยศึกษาจากความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ผลจากการวิจัย ที่ได้ จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำในการบริหารงานนายก เทศบาลเมืองบ้านกรด ตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ให้สามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างได้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอันจะก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชน และส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ ใช้เป็นแนวทางใน การเพิ่มประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรด ตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมือง บ้านกรดตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ของประชาชน

3. เสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรดตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สมมุติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานนายกเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ ประชาชนที่อาศัยในเขตเทศบาลเมือง บ้านกรด ตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งสิ้น 11 หมู่บ้าน จำนวน 12,138 คน. (สำนักทะเบียนเขตเทศบาลเมืองบ้านกรด, 2567)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จากการคำนวณตามสูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) คำนวณได้ 387.238 คน เพื่อให้ได้จำนวนเต็ม ผู้วิจัยจึงปัดเศษของกลุ่มตัวอย่างเป็น 388 คน

ตารางจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป (ตามฐานข้อมูลผู้มีสิทธิเลือกตั้งปี 2567) แยกตามหมู่บ้านในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง
หมู่ที่ 1	บ้านหัวสะแก	142	6
หมู่ที่ 2	บ้านหลวง	3,105	100
หมู่ที่ 3	บ้านต้นสะตือ	2,110	60
หมู่ที่ 4	บ้านสามขาฝั่งตะวันตก	220	9
หมู่ที่ 5	บ้านสามขาฝั่งตะวันออก	2,214	68
หมู่ที่ 6	บ้านแขกฝั่งตะวันตก	903	30
หมู่ที่ 7	บ้านแขกฝั่งตะวันออก	2,013	65
หมู่ที่ 8	บ้านกรดฝั่งตะวันตก	498	17
หมู่ที่ 9	บ้านกรดฝั่งตะวันออก	287	10
หมู่ที่ 10	บ้านคลองควาย	193	8
หมู่ที่ 11	บ้านโคกวัด	453	15
รวม		12,138	388

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามการพัฒนาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวด ตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวด ตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจำนวน 6 ด้าน แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณ 5 ระดับได้แก่

ระดับ 5 คะแนน	หมายถึง ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 คะแนน	หมายถึง ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดในระดับมาก
ระดับ 3 คะแนน	หมายถึง ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดในระดับปานกลาง
ระดับ 2 คะแนน	หมายถึง ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดในระดับน้อย
ระดับ 1 คะแนน	หมายถึง ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดในระดับน้อยที่สุด

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งพิจารณาความถูกต้องชัดเจนของภาษาที่ใช้โดยวิธีการ IOC (Item -Objective Congruence Index) จากนั้นนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ได้นำตรวจสอบผลการทดสอบคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถาม ได้ผ่านคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ค่า IOC ของแบบสอบถามทั้งหมด เฉลี่ยเท่ากับ 0.9113 แสดงว่าเครื่องมือแบบสอบถามมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการศึกษาได้

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความเป็นชอบ

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขและปรับปรุงตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่

อาศัยในเขตเทศบาลเมืองบ้านกรวด ตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 388 คน นำไปทดลองใช้ เพื่อหาคุณภาพกับกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด

7. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อิงฟ้าของครอนบาช (Alpha Cronbach Coefficient) สำหรับงานวิจัยนี้ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .966ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.70

8. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบการแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปจัดพิมพ์และนำไปใช้เก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ขออนุญาตและขอความร่วมมือ จากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูล

2. การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่เสร็จสมบูรณ์ไปรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง และดำเนินการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคน และนำคะแนนไปประมวลผลข้อมูลโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการรวบรวมประมวลผล ข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาจัดหมวดหมู่ บันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคน และนำคะแนนไปประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายเฉลี่ย เพื่อการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

แสดงเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยในแบบสอบถามได้ดังนี้

4.21 – 5.00 หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดในระดับมากที่สุด

3.41 – 4.20 หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดในระดับมาก

- 2.61 – 3.40 หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรดในระดับปานกลาง
- 1.81 – 2.60 หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรดในระดับน้อย
- 1.00 – 1.80 หมายถึง การพัฒนาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรดในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test ด้วยสถิติ ดังกล่าว

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความต้องการของประชาชนต่อภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรด ตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการของประชาชนต่อภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรด ตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการใช้ค่า t-test และความแปรปรวนทางเดียว F-test ผู้วิจัยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และถ้าแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจะทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรดตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การวิเคราะห์ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรดตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรดตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ด้านแรงบันดาลใจ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความน่าเชื่อถือ และด้านการตัดสินใจ ตารางค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรดตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านแรงบันดาลใจ	4.23	.340	มากที่สุด
2. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.60	.411	มากที่สุด
3. ด้านบุคลิกภาพ	4.10	.455	มาก
4. ด้านความน่าเชื่อถือ	4.37	.461	มากที่สุด
5. ด้านการตัดสินใจ	4.35	.387	มากที่สุด
ภาพรวม	4.33	.350	มากที่สุด

จากตารางพบว่า ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรดตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .350) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรดตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในระดับมากที่สุดเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านบุคลิกภาพ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรดตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน โดยมี

ตาราง การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาล

เมืองบ้านกรดตำบลบ้านกรด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ

ความคิดเห็น		SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านแรงบันดาลใจ	ระหว่างกลุ่ม	.351	2	.176	1.51	.221
	ภายในกลุ่ม	44.554	385	.116	7	
	รวม	44.906	387			
2. ด้านการมีวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	.373	2	.186	1.10	.334
	ภายในกลุ่ม	65.226	385	.169	0	
	รวม	65.598	387			
3. ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	.982	2	.491	2.38	.094
	ภายในกลุ่ม	79.341	385	.206	1	
	รวม	80.323	387			
4. ด้านความน่าเชื่อถือ	ระหว่างกลุ่ม	.441	2	.221	1.03	.356
	ภายในกลุ่ม	81.922	385	.213	7	

	รวม	82.363	387			
5. ด้านการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	.592	2	.296	1.98	.139
	ภายในกลุ่ม	57.398	385	.149	5	
	รวม	57.990	387			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.334	2	.167	1.36	.257
	ภายในกลุ่ม	47.242	385	.123	2	
	รวม	47.576	387			

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติ One-Way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งค่า Sig. มากกว่าค่า = .05 ทั้ง 5 ด้าน แสดงว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านแรงบันดาลใจ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความน่าเชื่อถือ และด้านการตัดสินใจไม่แตกต่างกัน

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า แสดงความคิดเห็นด้านแรงบันดาลใจ ทั้งปัญหาและอุปสรรค แนวทางการพัฒนา

1. นายกเทศมนตรี มีความคิดและตั้งใจให้มีส่วนร่วม ในการบริหาร และมองเห็นถึงความสำเร็จในการทำงาน พบว่า นายกเทศมนตรีมีความคิด มีความตั้งใจในการบริหารงานและเปิดโอกาสสูงใจให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหาร และมองเห็นถึงความสำเร็จในการทำงาน

2. นายกเทศมนตรีสร้างให้มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จจุลวง พบว่า นายกเทศมนตรีมีความมุ่งมั่นกับงานทำงานจนสำเร็จจุลวงพร้อมให้ความช่วยเหลือประชาชนอย่างรวดเร็ว

3. นายกเทศมนตรีสร้างแรงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า นายกเทศมนตรี มุ่งมั่นในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทำงานเป็นทีม

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมือง บ้านกรวดตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดเกือบทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์

ด้านความน่าเชื่อถือ ด้านการตัดสินใจ ด้านแรงบันดาลใจ และด้านบุคลิกภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนายกเทศมนตรีมีคุณลักษณะความเป็นผู้นำที่มีคุณภาพในการบริหารงานในเรื่องความกระตือรือร้นสนใจใฝ่เรียนรู้งานด้านต่าง ๆ มีการยอมรับในสิ่งใหม่ ๆ มีความเด็ดขาดความสามารถในการตัดสินใจ และรับผิดชอบ

การตัดสินใจ มีคุณลักษณะความเป็นผู้นำที่มีคุณประโยชน์ในการบริหารงาน เรื่องมีความเสียสละในการทำงาน ไม่มีการแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้อง และเป็นผู้มีอุดมการณ์ชัดเจน มีคุณลักษณะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ในการบริหารงาน ในเรื่องความคิดที่กว้างไกล อย่างเป็นระบบ มีการจัดการเป็นขั้นตอน พิจารณาเนื้อหาประเด็นต่าง ๆ อย่างรอบคอบ ลึกซึ้ง ถี่ถ้วน และรอบด้าน มีความใจกว้างเปิดเผย ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นมีความคิดที่ทันสมัย เป็นเหตุผล มีหลักการ สามารถวิเคราะห์แยกแยะประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระเศรษฐี วุฒิปัญญาอิสกุล (2563) ได้มีการศึกษาเรื่องการส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้นำท้องถิ่นในองค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล กุดน้ำใส โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิมล ตั้งประเสริฐ (2563) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสังกัดเทศบาลนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสังกัดเทศบาลนครราชสีมา ตามการประเมินของผู้บริหารเทศบาล (ข้าราชการการเมือง) ผู้บริหารเทศบาล (ข้าราชการประจำ) และพนักงานเทศบาลโดยภาพ รวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดคือด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญาและด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายคน รองลงมา คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ

1.1 ด้านแรงบันดาลใจ โดยรวมมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนายกเทศมนตรี มีความคิดและตั้งใจให้มีส่วนร่วม ในการบริหาร และมองเห็นถึงความสำเร็จในการทำงาน สร้างให้มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จจุลวง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุเทพ นิลมูล (2552) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ด้านคุณภาพการบริหารงาน มีความสามารถบริหารงานความกระตือรือร้นสนใจใฝ่เรียนรู้ ยอมรับในสิ่งใหม่ ความเด็ดขาด ความสามารถและรับผิดชอบในการตัดสินใจ ด้านการมุ่งสัมพันธ์ มีการปฏิบัติหรือดำเนินงานต่าง ๆ ด้วยตนเองบางเรื่อง การสร้างเสริมบรรยากาศการทำงาน การสรรเสริญ ยกย่อง และชมเชยผู้ปฏิบัติงาน การเอาใจใส่ดูแลสวัสดิการการประพฤติปฏิบัติตนด้วยความเสมอภาค การให้ความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ และการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

1.2 ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยรวมมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนายกเทศมนตรีมองปัญหาที่เกิดขึ้นในที่ทำงานเป็นสิ่งที่ท้าทายและหาแนวทางแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี จัดกิจกรรมสัมมนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือจัดประชุมเชิงปฏิบัติการที่ส่งเสริมการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับการคิดนอกกรอบในการทำงาน สามารถกำหนดนโยบายเป้าหมาย แผนงานโครงการ และกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ในการทำงาน ให้คำปรึกษาเป็นที่พึ่งพาและช่วยเหลือพัฒนาชุมชนและเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุเทพ นิลมูล (2552) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ด้านวิสัยทัศน์การบริหารงาน มีความคิดที่กว้างไกล ทันสมัย เป็นระบบ มีการจัดการเป็นขั้นตอน มีความรอบคอบ ลึกซึ้ง ถี่ถ้วน รอบด้าน ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น เป็นเหตุผล มีหลักการ ด้านองค์ประกอบ มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ตาม รับผิดชอบการดำเนินงานใช้อำนาจควบคุมการดำเนินงานอย่างเหมาะสม สามารถดูแล กำกับ สั่งการและควบคุมการดำเนินงานต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้

1.3 ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนายกเทศมนตรี มีอัธยาศัยดียิ้มแย้มแจ่มใส แต่งกายสุภาพเรียบร้อย ใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมฟังแล้วเข้าใจง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุเทพ นิลมูล (2552) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ด้านการดำเนินชีวิต มีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อ เอาใจใส่ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาสในสังคม มีความมุ่งมั่นช่วยเหลือสังคม ใช้ชีวิตเสมอต้นเสมอปลาย เป็นแบบอย่างที่ดี มีความกล้าหาญและมีความรับผิดชอบสูง มีมนุษยสัมพันธ์ความเป็นกันเอง ด้านพฤติกรรมการทำงาน มีภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ด้านพฤติกรรมการทำงานที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิผลสูง โดยใช้การดำเนินงานด้วยกระบวนการต่าง ๆ เช่น การมอบหมายงานการมีส่วนร่วม การแนะนำ และการสั่งการ เป็นผู้มีภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพทั้งความสามารถในการชักนำให้ผู้อื่นคล้อยตาม

1.4 ด้านความน่าเชื่อถือ โดยรวมมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนายกเทศมนตรีประพฤติตัวและปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้ที่พัฒนาและส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีศักยภาพในการทำงานมากขึ้น สร้างความเป็นหนึ่งเดียว ร่วมมือร่วมใจให้กับการทำงานและชุมชน มีการแสดงวิสัยทัศน์ในการทำงานที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุเทพ นิลมูล (2552) ได้

ศึกษาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ ด้านคุณประโยชน์การบริหารงาน มีความเสียสละในการทำงาน ไม่ได้แสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้อง การสร้างความเชื่อถือและศรัทธา การสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ตามการกระตุ้นให้ผู้ตามใช้กระบวนการทางความคิดเพื่อการแก้ปัญหาหรือการสร้างสรรคใหม่ ๆ และการรู้จักวิเคราะห์ มียุทธศาสตร์การคิดเพื่อการป้องกันมากกว่าการแก้ไขภายหลัง

1.5 ด้านการตัดสินใจ โดยรวมมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนายกเทศมนตรีเป็นบุคคลที่สามารถให้คำปรึกษาหารือกับประชาชนได้ มีการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมและเปิดเผยต่อสาธารณชน ให้คำปรึกษาเป็นที่พึ่งพาและช่วยเหลือให้บรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุเทพ นิลมูล (2552) ได้ศึกษาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีเทศบาลนครเชียงใหม่ด้านการประกอบอาชีพ มีความซื่อสัตย์ ความสุจริต ไม่มีธุรกิจที่สร้างปัญหาให้กับสังคม และได้รับการยอมรับทั้งจากประชาชน ชุมชน และผู้ร่วมงาน ด้านการมุ่งงาน มีการกำหนดแนวทางการทำงานชัดเจน มีการนำเสนอแนวคิดใช้วิธีการหลากหลาย ส่งเสริมการมีบทบาทและมีส่วนร่วมของบุคคลหรือหน่วยงาน มีการมอบหมายและกระจายงาน การวางแผนการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกตุแก้ว บริหาร (2555) ได้ศึกษาภาวะผู้นำและการบริหารของนายกเทศมนตรีในทัศนะของบุคลากรเทศบาลเมืองศรีราชา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำและการบริหารของนายกเทศมนตรีในทัศนะของบุคลากรเทศบาลเมืองศรีราชา อำเภอศรีราชา ด้านบุคลิกภาพ ด้านแรงจูงใจ ด้านสติปัญญา โดยภาพรวมมีทัศนะอยู่ในระดับเห็นด้วย และปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานของนายกเทศมนตรีเมืองศรีราชาได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการทำงานท้องถิ่น เป็นอันดับหนึ่ง บุคลากรอาจมองว่าผู้ที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานเทศบาลหรือมีความรู้เกี่ยวกับงานเทศบาล ลักษณะส่วนบุคคลของบุคลากรเทศบาลเมืองศรีราชา ที่มี เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งสายงาน หน่วยงานที่สังกัด ระยะเวลาปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีทัศนะต่อภาวะผู้นำและการบริหารของนายกเทศมนตรีไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวดตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3.1 แสดงความคิดเห็นด้านแรงบันดาลใจ ทั้งปัญหาและอุปสรรค แนวทางการพัฒนา

1. นายกเทศมนตรี มีความคิดและตั้งใจให้มีส่วนร่วม ในการบริหาร และมองเห็นถึงความสำเร็จในการทำงาน พบว่า นายกเทศมนตรีมีความคิด มีความตั้งใจในการบริหารงานและเปิดโอกาสสูงใจให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหาร และมองเห็นถึงความสำเร็จในการทำงาน

2. นายกเทศมนตรีสร้างให้มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จลุล่วง พบว่า นายกเทศมนตรีมีความมุ่งมั่นกับงานทำงานจนสำเร็จลุล่วงพร้อมให้ความช่วยเหลือประชาชนอย่างรวดเร็ว

3. นายกเทศมนตรีสร้างแรงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า นายกเทศมนตรี มุ่งมั่นในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทำงานเป็นทีม

4. นายกเทศมนตรีให้กำลังใจยกย่องชมเชย เมื่อปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายอย่างเสมอภาค พบว่า นายกเทศมนตรีให้กำลังใจและยกย่องผู้ใต้บังคับบัญชา มีการประเมินผลสำเร็จให้รางวัล ให้คำแนะนำติดตามผลการปฏิบัติงาน

5. นายกเทศมนตรีมีการวางแผนการทำงานด้วยความเป็นหนึ่งเดียว พบว่า นายกเทศมนตรี มีวิสัยทัศน์ที่ดี มีการวางแผนการพัฒนาองค์กร เห็นภาพรวมและทำงานร่วมกับทีมได้

6. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ พบว่า นายกเทศมนตรีให้ความร่วมมือกับชุมชนอย่างดียิ่งไปสู่งานปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง Transformational leadership เป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรมของสมาชิกในองค์การสร้างความผูกพันของสมาชิกต่อการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ที่สำคัญขององค์การ และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีรายละเอียดดังนี้

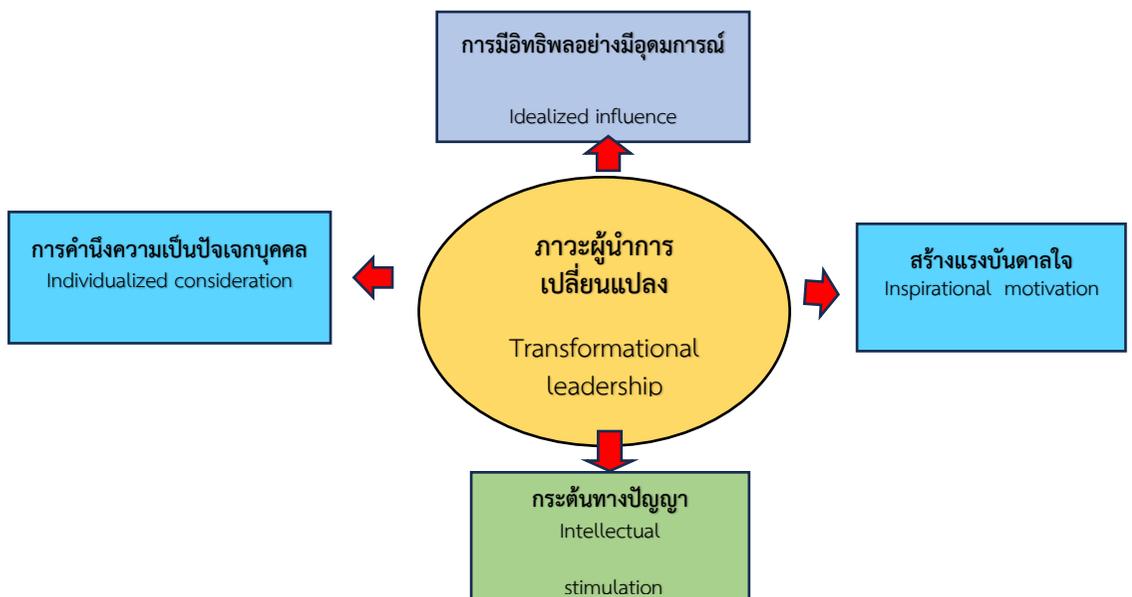
1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Idealized Influence : II) หมายถึง ระดับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการทำให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ตามมีการยอมรับเชื่อมั่นศรัทธาภาคภูมิใจและไว้วางใจในความสามารถของผู้นำมีความยินดีที่จะทุ่มเทการปฏิบัติงานตามภาระกิจโดยผู้นำจะมีการประพฤติตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นมี

คุณธรรมและจริยธรรมเสียสละเพื่อประโยชน์ของกลุ่ม เน้นความสำคัญในเรื่องค่านิยมความเชื่อและการมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความมั่นใจที่จะเอาชนะอุปสรรค

2) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational amotivation : IM) หมายถึงระดับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการทำให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ตาม มีแรงจูงใจภายในหรือมีแรงบันดาลใจทำงานเพื่องานด้วยความเพลิดเพลินด้วยใจรัก ด้วยความรู้สึกรู้สึกที่เห็นคุณค่าของงาน หรือเห็นว่างานนั้นมีความท้าทายไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนแต่อุทิศตนเพื่อกลุ่มมีการตั้งมาตรฐานในการทำงานสูงและเชื่อมั่นว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายมีความตั้งใจแน่วแน่ในการทำงานมีการให้กำลังใจและมีการกระตุ้นผู้ร่วมงานหรือผู้ตามให้ตระหนักถึงสิ่งที่สำคัญในการ

3) การกระตุ้นทางปัญญา (Intellectual Stimulation :IS)หมายถึง ระดับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานที่เป็นกระบวนการกระตุ้นผู้ร่วมงานหรือผู้ตามให้เห็นวิธีการหรือแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหามีการพิจารณาวิธีการทำงานแบบเก่าๆส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็นมองปัญหาในแง่มุมต่างๆ มีการวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เหตุผลและข้อมูลหลักฐานกระตุ้นให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideratio :IC) หมายถึง ระดับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมีการเอาใจเขามาใส่ใจเรามีการติดต่อสื่อสารแบบสองทางและเป็นรายบุคคลสนใจและเอาใจใส่ผู้ร่วมงานหรือผู้ตามเป็นรายบุคคลมีการวิเคราะห์ความต้องการและความสามารถของแต่ละบุคคลเป็นที่เล็งสอนและให้คำแนะนำและส่งเสริมพัฒนาผู้ร่วมงานให้พัฒนาตนเอง มีการกระจายอำนาจโดยการมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ตาม

สรุป ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) หมายถึงระดับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือการทำงานเป็นกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ตาม โดยการเปลี่ยนสภาพหรือเปลี่ยนแปลงความพยายามของผู้ร่วมงานหรือผู้ตามให้สูงขึ้นกว่าความพยายามที่คาดหวังพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานหรือผู้ตามไปสู่ระดับที่สูงขึ้นและมีศักยภาพมากขึ้นทำให้เกิดการตระหนักรู้ในภารกิจและวิสัยทัศน์ของกลุ่มจงใจให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ตามมองไกลเกินกว่าความสนใจของพวกเขาไปสู่ประโยชน์ของกลุ่ม หรือสังคมซึ่งกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ตามจะกระทำโดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ4ประการ(4Is) คือการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์การสร้างแรงบันดาลใจการกระตุ้นทางปัญญาและการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปปรับใช้กับการพัฒนาภาวะผู้นำของนายกเทศมนตรีต่อการบริหารงานเทศบาลเมืองบ้านกรวด ตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้เป็นอย่างดี ดังนี้

1. ด้านแรงบันดาลใจ นายกเทศมนตรีควรสร้างแรงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้กำลังใจยกย่องชมเชย เมื่อปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายอย่างเสมอภาค มีการวางแผนการพัฒนาการทำงานด้วยความเป็นหนึ่งเดียว

2. ด้านการมีวิสัยทัศน์ นายกเทศมนตรีควรเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการยึดมั่นการปฏิบัติตนตามวิสัยทัศน์และค่านิยมที่ดีในการทำงาน มีการพัฒนาสมรรถนะหรือขีดความสามารถในการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากขึ้นจนอยู่ในระดับที่สามารถมีส่วนร่วมได้อย่างเต็มที่ และเกิดประโยชน์สูงสุด

3. ด้านบุคลิกภาพ นายกเทศมนตรีควรแต่งกายสุภาพเรียบร้อย ใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมฟังแล้วเข้าใจง่าย อุทิศเวลาในการทำงานเพื่อชุมชน รับฟังปัญหาได้ด้วยความใส่ใจในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนซึ่งสามารถทำให้งานที่มีคุณภาพและก่อให้เกิดคุณค่าในหลาย ๆ ด้าน ทั้งต่อตัวเอง และประชาชนในพื้นที่ เมื่อมีการทำงานร่วมกันและประสบผลสำเร็จจึงก่อให้เกิดความภาคภูมิใจของทีมในการทำงานร่วมกันโดยยึดอุดมการณ์เป็นหลัก

4. ด้านความน่าเชื่อถือ นายกเทศมนตรีควรแก้ไขเฉพาะหน้าได้ดี เป็นผู้ที่พัฒนาและส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีศักยภาพในการทำงานมากขึ้น สร้างความเข้าใจให้กับประชาชน ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีส่วนร่วมของประชาชน ควรมีการวางตัวให้เหมาะสมเช่น การมาทำงานตรงเวลา สม่ำเสมอ และมีการพบปะพูดคุยกับผู้ใต้บังคับบัญชาถึง ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงานเพื่อหาทางแก้ไขและเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานร่วมกัน การทำงานเป็นทีมมากยิ่งขึ้นด้วย เนื่องจากผู้นำเข้ามามีส่วนร่วมและอำนวยความสะดวกในการทำงานนั้น ๆ ผ่านลู่ทางไปได้ด้วยดี

5. ด้านการตัดสินใจ นายกเทศมนตรีควรคิดเร็วทำเร็ว มีความแก้ไข้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดีและทันเวลา ควรเพิ่มขีดความสามารถในการตัดสินใจ เช่น การแข่งขันนโยบาย แผนวิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าหมายอย่างชัดเจน และมีการประเมินผลการทำงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารเทศบาลโดยเน้นการศึกษาการดำเนินงานตามนโยบาย เพื่อนำผลการวิจัยมาประกอบการปรับปรุงการปฏิบัติงาน การใช้งบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากที่สุด

2. ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงลึกโดยเน้นการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารเทศบาลในการปฏิบัติงานของภาครัฐกับภาคเอกชน เพื่อนำผลการวิจัยมาประกอบการวางแผนในการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพ และมีการนำผลการประเมินไปใช้มีคุณค่าสอดคล้องกับค่าตอบแทนที่ได้รับ

3. ควรมีการปรึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำ ด้านอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการภายใต้หลักธรรมาภิบาลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับเดียวกันในพื้นที่อื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

เกตุดแก้ว บริหาร (2555). ภาวะผู้นำและการบริหารของนายกเทศมนตรีในทัศนะของบุคลากรเทศบาลเมืองศรีราชา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.

นवल คตสุข. (2561). พฤติกรรมผู้บริหาร. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: กรีนแอปเปิ้ล กราฟฟิค พรินติ้ง.

พระเศรษฐี วุฒิปัญญาอิสกุล. (2563). การส่งเสริมภาวะผู้นำทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดนครราชสีมา. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

สำนักเทศบาลเมืองบ้านกรวด. (2567). สำนักทะเบียนเขตเทศบาลเมืองบ้านกรวด ตำบลบ้านกรวด อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.

สุวิมล ตั้งประเสริฐ (2563). ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสังกัดเทศบาลนครราชสีมา. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุเทพ นิลมูล (2552). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยสัมพันธ์และมนุษยศาสตร์, 28(1), 31-48.

อุไรวรรณ ธนสถิต. (2562). มุมมองภาวะผู้นำ : กรณีศึกษาของชุมชน หุ่นดำเสามีวัดอุประสงค์
เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้นำในชุมชนหุ่นดำเสา อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา.
ใน วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.